

ΚΕΙΜΕΝΟ

[Τ.Θ. 20345]

Το βίωμα της ανεργίας: άνθρωποι πίσω από αριθμούς

Το άρθρο (διασκευή) δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα των Συντακτών στις 12/2/2015 και υπογράφεται από τους Γ. Ποταμιάνο, καθηγητή Κλινικής Ψυχολογίας, Β. Γκιτάκο, διευθυντή ΚΕΘΕΑ, Γ. Αναγνωστάκο, ψυχολόγο, Χ. Γκούμα, ψυχολόγο.

Ένα διαχρονικό ελληνικό πρόβλημα, το οποίο έχει λάβει μεγάλες διαστάσεις λόγω της παρούσας κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, είναι η ανεργία. [...]Είναι ένα φαινόμενο με αξιοσημείωτες συνέπειες στη βιολογική, ψυχολογική και κοινωνική κατάσταση του ατόμου. Το μέγεθος των συνεπειών σε συνδυασμό με την παντελή απουσία μελετών στον ελλαδικό χώρο, ώθησε την ερευνητική ομάδα του καθηγητή Κλινικής Ψυχολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου Γρηγόρη Ποταμιάνου να διερευνήσει τις ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις της ανεργίας κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης. [...]

Παρατηρήθηκε ότι η έλλειψη εργασίας φαίνεται να έχει δυσάρεστες επιδράσεις για τους ανθρώπους, τόσο σε βιοποριστικό όσο και σε ψυχολογικό επίπεδο. Πολλοί άνεργοι αδυνατούν να ικανοποιήσουν ακόμα και βασικές τους ανάγκες, κατάσταση η οποία τους δημιουργεί συναισθήματα ανασφάλειας, απόγνωσης και απελπισίας. Υπήρξαν ενδείξεις και κλινικά συμπτώματα διαταραχών διάθεσης, όπως της κατάθλιψης, και αγχωδών διαταραχών, όπως των κρίσεων πανικού. Το άγχος πολλές φορές σωματοποιείται σε πονοκεφάλους και αίσθημα ζάλης, ενώ η απαισιοδοξία και ο φόβος φάνηκε να επηρεάζουν τα σχέδια που κάνουν οι άνεργοι για το μέλλον. Πολλοί εξ αυτών μας ομολόγησαν ότι βρήκαν καταφυγή σε ουσίες εξάρτησης και τυχερά παιχνίδια.

Μερικά από τα παραπάνω έκαναν τους ανέργους να απομονωθούν από το κοινωνικό τους περιβάλλον, να αισθανθούν ανίκανοι, αφοπλισμένοι και αδύναμοι να ξεφύγουν από το συγκεκριμένο αδιέξοδο. Ωστόσο, υπήρξαν και οι περιπτώσεις ανέργων οι οποίοι όχι μόνο δεν είχαν επηρεαστεί ψυχολογικά από την ανεργία, αλλά την εκλάμβαναν ως μια ευκαιρία βελτίωσης της καθημερινότητάς τους, λόγω του αρκετού ελεύθερου χρόνου, και ως έναυσμα για να αναθεωρήσουν τις αξίες και τις προτεραιότητές τους.

Εξίσου σημαντική θέση στην παρούσα έρευνα κατείχε το ερώτημα: πώς τα άτομα προσπαθούν να αντιμετωπίσουν την ανεργία. Αρχικά, οι άνεργοι προβαίνουν σε κάποιες γνωστικές εκτιμήσεις, που ουσιαστικά έχουν να κάνουν με το πώς οι ίδιοι αντιλαμβάνονται αυτό που τους έχει συμβεί και την κατάσταση στην οποία βρίσκονται. [...] Οι άνεργοι φάνηκε να χρησιμοποιούν δύο διακριτές στρατηγικές,

προκειμένου να αντιμετωπίσουν τη συνθήκη της ανεργίας. Από τη μια πλευρά υπήρχαν εκείνοι που αποδέχονταν πολύ γρήγορα τη νέα πραγματικότητα και προσπαθούσαν ενεργητικά να κινητοποιηθούν, για παράδειγμα αναζητώντας εκ νέου εργασία. Από την άλλη πλευρά, για ορισμένους άνεργους η μετάβαση στη νέα πραγματικότητα ήταν πιο δύσκολη, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται στοιχεία παραίτησης και παθητικότητας, τα οποία στη συνέχεια οδηγούσαν σε παραμέληση της εξωτερικής εμφάνισης, σε κοινωνική απομόνωση και αίσθημα ανικανότητας.

1) Σωστό ή Λάθος

Διαβάστε προσεκτικά τις παρακάτω προτάσεις και σημειώστε αν είναι **Σωστές** ή **Λάθος** σύμφωνα με το κείμενο:

1. Η ανεργία αποτελεί διαχρονικό πρόβλημα στην Ελλάδα, που εντάθηκε λόγω της κοινωνικοοικονομικής κρίσης. **Σ / Λ**
2. Οι συνέπειες της ανεργίας περιορίζονται μόνο στη βιολογική κατάσταση των ατόμων. **Σ / Λ**
3. Η ανεργία έχει συσχετιστεί με διαταραχές διάθεσης, όπως η κατάθλιψη και το άγχος. **Σ / Λ**
4. Όλοι οι άνεργοι που συμμετείχαν στην έρευνα αντιμετώπισαν την ανεργία με παθητικότητα και παραίτηση. **Σ / Λ**
5. Ορισμένοι άνεργοι εκμεταλλεύτηκαν την ανεργία ως ευκαιρία για αναθεώρηση αξιών και προτεραιοτήτων. **Σ / Λ**
6. Οι άνεργοι χρησιμοποιούν μόνο μία στρατηγική για να αντιμετωπίσουν την κατάσταση της ανεργίας. **Σ / Λ**
7. Η παραμέληση της εξωτερικής εμφάνισης αποτελεί συνέπεια της παθητικής αντίδρασης στην ανεργία. **Σ / Λ**

2) Μετατροπή Προτάσεων από Ενεργητική σε Παθητική και Αντίστροφα

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και μετατρέψτε τις από ενεργητική σε παθητική σύνταξη ή από παθητική σε ενεργητική, όπως απαιτείται.

Ενεργητική σε Παθητική:

1. Οι νέοι προσπαθούν να βρουν λύσεις στην ανεργία.
Παθητική: _____

2. Η έλλειψη εργασίας φαίνεται να έχει δυσάρεστες επιδράσεις στους ανθρώπους.

Παθητική: _____

3. Η ερευνητική ομάδα του καθηγητή Ποταμιάνου διερεύνησε τις ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις της ανεργίας.

Παθητική: _____

4. Οι άνεργοι αναζητούν εκ νέου εργασία για να βελτιώσουν τη ζωή τους.

Παθητική: _____

Παθητική σε Ενεργητική:

5. Η ανεργία επηρεάζεται από τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της χώρας.

Ενεργητική: _____

3) Άσκηση: Βρείτε τα Συνώνυμα

Για κάθε λέξη ή φράση που δίνεται, βρείτε μία συνώνυμη λέξη ή φράση, βασιζόμενοι στο κείμενο.

1. διαχρονικό

2. συνέπειες

3. δυσάρεστες

4. αδυνατούν

5. απόγνωση

6. απομονωθούν

7. αναθεωρήσουν

8. κινητοποιηθούν

9. παραμέληση

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ: Αξιοποιώντας δημιουργικά τις πληροφορίες από το κείμενο αναφοράς να αναπτύξεις σε ένα άρθρο (200 – 250 λέξεων) για το ιστολόγιο του σχολείου τις απόψεις σου σχετικά με τις επιπτώσεις της ανεργίας στην ψυχολογία και την κοινωνικότητα των νέων ανθρώπων.

.....

.....

.....

.....

.....

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

20345

Απαντήσεις

1. **Σωστό**
(Η ανεργία περιγράφεται ως διαχρονικό πρόβλημα που εντάθηκε λόγω της κρίσης)
2. **Λάθος**
(Οι συνέπειες της ανεργίας επηρεάζουν βιολογική, ψυχολογική και κοινωνική κατάσταση)
3. **Σωστό**
(Η ανεργία συνδέεται με κατάθλιψη, άγχος, κρίσεις πανικού, κ.λπ.) **Λάθος**
(Υπήρχαν και άτομα που κινητοποιήθηκαν ενεργητικά και δεν έδειξαν παθητικότητα)
4. **Σωστό**
(Κάποιοι άνεργοι θεώρησαν την ανεργία ευκαιρία για αναθεώρηση αξιών) **Λάθος**
(Οι άνεργοι χρησιμοποιούν δύο στρατηγικές: ενεργητική κινητοποίηση ή παθητικότητα) **Σωστό**
5. (Η παραμέληση της εμφάνισης σχετίζεται με την παθητική στάση)

Απαντήσεις

1. Λύσεις στην ανεργία γίνεται προσπάθεια να βρεθούν από τους νέους.
2. Οι άνθρωποι φαίνεται να (υφίστανται δυσάρεστες επιπτώσεις) επηρεάζονται δυσάρεστα από την έλλειψη εργασίας.
3. Οι ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις της ανεργίας διερευνήθηκαν από την ερευνητική ομάδα του καθηγητή Ποταμιάνου.
4. Εργασία αναζητείται εκ νέου από τους ανέργους για να βελτιώσουν τη ζωή τους/ να βελτιωθεί η ζωή τους.
5. Οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της χώρας επηρεάζουν την ανεργία.

Διαχρονικό → Χρονίζον**Απομονωθούν** → Αποκοπούν**Συνέπειες** → Επιπτώσεις**Αναθεωρήσουν** → Επαναξιολογήσουν**Δυσάρεστες** → Αρνητικές**Κινητοποιηθούν** → Ενεργοποιηθούν**Αδυνατούν** → Αδυνατούν**Παραμέληση** → Αδιαφορία**Απόγνωση** → Απελπισία

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.) Α3. (Μονάδες 25) ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ Θετικά αξιολογούνται: • Ένας πετυχημένος, περιεκτικός και ελκυστικός τίτλος • Η κατάλληλη τεκμηρίωση • Η αναφορική λειτουργία της γλώσσας, το σοβαρό ύφος Αρνητικά αξιολογούνται: • Η απουσία τίτλου ή ένας μακροσκελής ή ασαφής τίτλος • Ένας γενικόλογος πρόλογος • Η πληθώρα παραδειγμάτων και η έλλειψη τεκμηρίωσης • Το προσωπικό, εξομολογητικό ύφος.

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης: Οι μαθητές/-τριες αξιοποιούν απόψεις από το κείμενο αναφοράς

όπως ότι η ανεργία δημιουργεί:

συναισθήματα ανασφάλειας, απόγνωσης, απελπισίας, κατάθλιψη, αγχώδεις διαταραχές, καταφυγή σε ουσίες εξάρτησης και τυχερά παιχνίδια.

Επιπλέον οι άνεργοι απομονώνονται από το κοινωνικό τους περιβάλλον, αισθάνονται ανίκανοι, αδύναμοι να ξεφύγουν από το αδιέξοδο παραίτησης και παθητικότητας.

Επιπτώσεις της ανεργίας στην ψυχολογία και την κοινωνικότητα των νέων ανθρώπων:

- αισθήματα μειονεξίας, μειωμένης αυτοεκτίμησης, εσωστρέφειας,
- απογοήτευση από τη διάψευση των ονείρων και των προσδοκιών,
- ψυχική εξουθένωση από την αγωνιώδη προσπάθεια για επιβίωση,
- δεν ικανοποιείται η έμφυτη τάση για δημιουργία,
- απαισιοδοξία, μηδενισμός, επαναστατικές κοινωνικές ιδεολογίες,
- αίσθημα ενοχής γιατί ζουν σε βάρος της οικογένειας,
- συγκρούσεις με το οικογενειακό, φιλικό περιβάλλον,
- παθογενής κοινωνική συμπεριφορά (βία, εγκληματικότητα, βανδαλισμοί κ.ά.),
- διεύρυνση κοινωνικής αδικίας και ανισότητας, στέρηση κοινωνικής ελευθερίας κ.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

[Τ.Θ. 1700]

Μορφωμένοι οι περισσότεροι, αλλά άνεργοι

Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί διασκευασμένο άρθρο του Απόστολου Λακασά, που δημοσιεύτηκε στον ιστότοπο της εφημερίδας «Καθημερινή» στις 11/06/2017.

Την τελευταία δεκαπενταετία αυξήθηκαν τα εκπαιδευτικά εφόδια των νέων. Η πλειονότητα των νέων θεωρούν ότι οι επαγγελματικές δεξιότητές τους για την εργασία που επιθυμούν είναι απλώς «αρκετά κατάλληλες», με τους νεότερους να είναι περισσότερο σίγουροι. Το 49,4% των ατόμων 25-29 ετών δήλωσε ότι οι δεξιότητές τους είναι πολύ ή απολύτως κατάλληλες, έναντι 38,8% των νέων 30-34 που έχουν την ίδια πεποίθηση.

Ωστόσο, εν μέσω κρίσης, τα δομικά προβλήματα στην ελληνική οικονομία επιδεινώθηκαν, ενώ σαρώθηκαν οι σταθερές. Έτσι οι νέοι αντιμετωπίζουν μεγάλες δυσκολίες στην ανάπτυξη νέας οικονομικής δραστηριότητας, επιχείρησης ή ελεύθερου επαγγέλματος. Σε αυτό συμβάλλουν η γραφειοκρατία, αλλά και η μεγάλη δυσπιστία και η απογοήτευση προς το πολιτικό πελατειακό σύστημα.

Συγκεκριμένα, οι νέοι που ανήκουν σε χαμηλές εισοδηματικές ομάδες, παρά τις μεγάλες προσπάθειές τους να βελτιώσουν το εκπαιδευτικό τους επίπεδο, βλέπουν να εκμηδενίζονται οι δυνατότητές τους να πετύχουν οτιδήποτε ως εργαζόμενοι ή ως επαγγελματίες. Στα εσπερινά σχολεία και επαγγελματικά λύκεια, όπου φοιτούν παιδιά οικογενειών χαμηλού οικονομικού επιπέδου, αλλά και σε νέους που σπουδάζουν, κυριαρχούσε η αίσθηση του αποκλεισμού από την οικονομία και την πρωτεύουσα αγορά εργασίας.

Από την άλλη, στην έρευνα περιγράφεται μία νέα μορφή σκληρής κοινωνικής ανισότητας που συνδέεται με τη δομή της κατακερματισμένης αγοράς εργασίας. Σε ένα μέρος της αγοράς εργασίας κυριαρχεί η ανασφάλεια, ή άτυπη και χαμηλόμισθη ή και απλήρωτη εργασία και εκεί απωθούνται ολοένα και περισσότερο οι νέοι, ακόμα και αυτοί που προέρχονται από τη μεσαία τάξη.

Λόγω της κρίσης αυξήθηκε δραματικά η μερική απασχόληση στους νέους. Η αύξηση της προσωρινής και μερικής απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της ακούσιας μερικής απασχόλησης συχνά μαζί με τη στασιμότητα των μισθών, έχει αυξήσει τον αριθμό των ατόμων με χαμηλές ετήσιες απολαβές, ιδίως μεταξύ των γυναικών και των νέων. Άγαμοι γονείς, οικογένειες με έναν γονέα που δεν εργάζονται σε πλήρες ωράριο, καθώς και οικογένειες με έναν μισθωτό

αντιμετωπίζουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο της φτώχειας. Σημαντικότεροι παράγοντες κινδύνου φτώχειας είναι η μικρή ηλικία, το φύλο και άλλοι δημογραφικοί παράγοντες (π.χ. νέοι διαζευγμένοι), η χαμηλή εκπαίδευση και το μέγεθος του νοικοκυριού.

Στον αντίποδα, στον δημόσιο τομέα και στις μεγάλες επιχειρήσεις οι εργαζόμενοι διατηρούν επαγγελματικά προνόμια, συνδικαλιστικά δικαιώματα και σχετικά μόνιμες θέσεις εργασίας που τους ακολουθούν συχνά και στην πρόωρη (αδικαιολόγητη) σύνταξη.

1. Άσκηση: Σωστό ή Λάθος

1. Την τελευταία δεκαπενταετία οι νέοι έχουν αποκτήσει περισσότερα εκπαιδευτικά εφόδια, ενώ η πλειονότητα θεωρεί ότι οι επαγγελματικές τους δεξιότητες είναι πολύ κατάλληλες για την εργασία που επιθυμούν. **Σ / Λ**
2. Οι νέοι που ανήκουν σε χαμηλές εισοδηματικές ομάδες αντιμετωπίζουν μικρές δυσκολίες στο να πετύχουν επαγγελματική καταξίωση, παρά τις προσπάθειές τους να βελτιώσουν το εκπαιδευτικό τους επίπεδο. **Σ / Λ**
3. Η κρίση προκάλεσε την ανάπτυξη νέας οικονομικής δραστηριότητας και επιχείρησης, ιδιαίτερα στους νέους. **Σ / Λ**
4. Η ανασφάλεια και η μερική απασχόληση αποτελούν τα βασικά χαρακτηριστικά ενός μέρους της ελληνικής αγοράς εργασίας, το οποίο επηρεάζει κυρίως τους νέους από τη μεσαία τάξη. **Σ / Λ**
5. Η αύξηση της μερικής απασχόλησης στους νέους είναι κυρίως αποτέλεσμα της στασιμότητας των μισθών και δεν σχετίζεται με το φύλο ή την ηλικία. **Σ / Λ** Οι άγαμοι γονείς και οι οικογένειες με έναν γονέα που δεν εργάζεται πλήρως διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας. **Σ / Λ**
6. Στον δημόσιο τομέα και στις μεγάλες επιχειρήσεις οι εργαζόμενοι έχουν πιο ασταθείς θέσεις εργασίας και λιγότερα επαγγελματικά προνόμια. **Σ / Λ**

2. Άσκηση: Μετατροπή Προτάσεων από Ενεργητική σε Παθητική και Αντίστροφα

Διαβάστε προσεκτικά τις παρακάτω προτάσεις και μετατρέψτε τις από ενεργητική σε παθητική ή από παθητική σε ενεργητική, όπως απαιτείται.

1. Η πλειονότητα των νέων θεωρεί ότι οι επαγγελματικές τους δεξιότητες είναι αρκετά κατάλληλες για την εργασία που επιθυμούν.

Παθητική: _____

2. Η αύξηση της μερικής απασχόλησης στους νέους έχει αυξήσει τον αριθμό των ατόμων με χαμηλές ετήσιες απολαβές.

Παθητική: _____

3. Η έρευνα περιγράφει μία νέα μορφή σκληρής κοινωνικής ανισότητας στην αγορά εργασίας.

Παθητική: _____

4. Τα εκπαιδευτικά εφόδια των νέων αυξήθηκαν την τελευταία δεκαπενταετία.

Ενεργητική: _____

5. Η κρίση αύξησε δραματικά την προσωρινή και μερική απασχόληση στους νέους.

Ενεργητική: _____

3) Άσκηση: Βρείτε τα Αντώνυμα

Για κάθε λέξη ή φράση που δίνεται από το κείμενο, βρείτε ένα **αντώνυμο** που να ταιριάζει νοηματικά.

1. αυξήθηκαν

2. κατάλληλες

3. επιδεινώθηκαν

4. δυσπιστία

5. απογοήτευση

6. εκμηδενίζονται

7. ανασφάλεια

8. χαμηλόμισθη

9. προσωρινής

[illegible]

1700

Απαντήσεις

1. **Λάθος**
(Η πλειονότητα των νέων θεωρεί τις δεξιότητές τους "αρκετά κατάλληλες", όχι "πολύ κατάλληλες")
2. **Λάθος**
(Οι νέοι από χαμηλές εισοδηματικές ομάδες βλέπουν τις δυνατότητές τους να εκμηδενίζονται παρά τις προσπάθειές τους
3. **Λάθος**
(Η κρίση έχει επιδεινώσει τα δομικά προβλήματα και έχει περιορίσει τις δυνατότητες ανάπτυξης νέας οικονομικής δραστηριότητας
4. **Σωστό**
(Στην αγορά εργασίας κυριαρχεί η ανασφάλεια και η χαμηλόμισθη ή άτυπη εργασία, και επηρεάζει και τους νέους από τη μεσαία τάξη
5. **Λάθος**
(Η αύξηση της μερικής απασχόλησης σχετίζεται με τη στασιμότητα των μισθών και επηρεάζει ιδίως τις γυναίκες και τους νέους
6. **Σωστό**
(Οι άγαμοι γονείς και οικογένειες με έναν γονέα που δεν εργάζεται πλήρως αντιμετωπίζουν μεγαλύτερο κίνδυνο φτώχειας)
7. **Λάθος**
(Στον δημόσιο τομέα και στις μεγάλες επιχειρήσεις οι εργαζόμενοι διατηρούν επαγγελματικά προνόμια και συνδικαλιστικά δικαιώματα)

Ενεργητική σε Παθητική:

1. Οι επαγγελματικές δεξιότητες των νέων θεωρούνται αρκετά κατάλληλες για την εργασία που επιθυμούν.
2. Ο αριθμός των ατόμων με χαμηλές ετήσιες απολαβές έχει αυξηθεί λόγω της αύξησης της μερικής απασχόλησης στους νέους.
3. Μία νέα μορφή σκληρής κοινωνικής ανισότητας περιγράφεται στην έρευνα σχετικά με την αγορά εργασίας.

Παθητική σε Ενεργητική:

5. Οι νέοι αύξησαν τα εκπαιδευτικά τους εφόδια την τελευταία δεκαπενταετία.
6. Η κρίση αύξησε δραματικά την προσωρινή και μερική απασχόληση στους νέους.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.) Α3. (Μονάδες 25) ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ Ως προς το επικοινωνιακό πλαίσιο (άρθρο) λαμβάνουμε υπόψη: Δομή: απαιτείται Τίτλος, στον Πρόλογο: αφόρμηση από το απόσπασμα, παρουσίαση του θέματος (ανεργία) και του συγκεκριμένου ζητήματος που θα αναλυθεί (λόγοι που η ανεργία πλήττει κυρίως τους νέους). Ύφος λόγου: λιτό και οικείο, εφόσον γράφεται στο ιστολόγιο του σχολείου. Γλώσσα: αναφορική/κυριολεκτική λειτουργία της γλώσσας.

Ενδεικτικοί άξονες ανάλυσης:

Λόγοι/παράγοντες για τους οποίους η ανεργία πλήττει κυρίως τους νέους:

- Σε καιρό οικονομικής κρίσης, τα δομικά προβλήματα στην ελληνική οικονομία επιδεινώθηκαν και εξαλείφθηκαν οι οικονομικές σταθερές. Έτσι, οι νέοι αντιμετωπίζουν μεγάλες δυσκολίες στην ανάπτυξη νέας οικονομικής δραστηριότητας, επιχείρησης ή ελεύθερου επαγγέλματος.
- Υπάρχει μεγάλη γραφειοκρατία που αποτρέπει τους νέους ελεύθερους επαγγελματίες να ανοίξουν την επιχείρησή τους.
- Το πολιτικό σύστημα δεν παρέχει ευκαιρίες, ούτε διευκολύνσεις, ούτε φορολογικές ελαφρύνσεις στους νέους επιχειρηματίες και αυτό δημιουργεί απογοήτευση.
- Το οικονομικό σύστημα αποκλείει τους νέους που προέρχονται από χαμηλές εισοδηματικές ομάδες και δεν μπορούν να βελτιώσουν τα μορφωτικά τους εφόδια στηριζόμενοι στις δικές τους οικονομικές δυνατότητες.
- Η σύγχρονη κοινωνικό-οικονομική οργάνωση και η κατακερματισμένη αγορά εργασίας ωθούν τους νέους (που δεν μπόρεσαν να εξασφαλίσουν εργασιακή σταθερότητα), ακόμη και των μεσαίων στρωμάτων, στη χαμηλόμισθη ή απλήρωτη εργασία.
- Η χαμηλή εκπαίδευση οδηγεί σε εργασίες χωρίς ιδιαίτερες απολαβές, με αποτέλεσμα να δημιουργείται φτώχεια.
- Οι νέοι, προκειμένου να μην είναι μακροχρόνια άνεργοι, καταφεύγουν ακούσια στην προσωρινή ή μερική απασχόληση, που όμως, τους αποφέρει πολύ χαμηλές απολαβές.